

ÚVOD

Predmet etická výchova, ktorý sa stal súčasťou štruktúry vyučovacích predmetov na 2. stupni základných škôl (od šk. roku 1993/94), stredných škôl (od šk. roku 1995/96) a od školského roku 2004/05 aj na 1. stupni ZŠ, prešiel dekádou svojho vývinu. Obdobne, aj študijný predmet etická výchova, sa stal súčasťou univerzitného vzdelávania. Má svoje opodstatnené miesto na pedagogických, príp. filozofických fakultách v rámci štúdia učiteľstva všeobecnovzdelávacích predmetov. Podľa novej sústavy študijných odborov VŠ vzdelávania, je súčasťou učiteľstva výchovných a umeleckých predmetov. Príprava učiteľov etickej výchovy je dnes už po všetkých stránkach porovnateľná s akademickou prípravou učiteľov študijných predmetov s oveľa dlhšou tradíciou.

Študijný predmet etická výchova bol na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity zaradený do študijného programu v akad. roku 1994/95. V tomto období bolo tiež zriadené oddelenie etickej výchovy, ktoré sa stalo súčasťou Katedry pedagogiky a psychológie. Odbor prešiel počas svojho etablovania a desaťročného vývinu rôznymi problémami, ale aj výrazným rozvojom. Počet absolventov etickej výchovy k 1. 9. 2004 je 158. Počet študentov, ktorí v súčasnosti študujú v uvedenom odbore, je 123. V 1. ročníku máme toho času najväčší počet študentov v doterajšej histórii oboru vôbec a to 41. O štúdium je od jeho začiatku neustále veľký záujem. Personálne zabezpečenie jednotlivých vyučovacích predmetov a garancia odboru sú stabilizované.

Členovia Katedry pedagogiky a psychológie sa rozhodli zorganizovať vedecko-odborný seminár *Etická výchova ako súčasť univerzitného vzdelávania* a to z dôvodu 10 rokov vyučovania odboru etická výchova na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Seminár do určitej miery nadväzuje na vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou *Etika a etická výchova v školách* (2002), zároveň je však inšpiráciou a pilotným seminárom, ktorý chce založiť tradíciu odborných seminárov v tejto predmetnej oblasti. Našou snahou a zároveň aj potrebou, je ďalšie skvalitňovanie prípravy študentov EV a výmena skúseností s pracoviskami iných univerzít a fakúlt, kde podobné vzdelávanie učiteľov EV prebieha. Z tohto dôvodu sme stanovili nasledovné **ciele seminára**:

1. Vytvorenie priestoru pre užšiu spoluprácu katedier a pracovísk, ktoré garantujú a zabezpečujú štúdium etickej výchovy, najmä z univerzít, ktoré sú miestne blízko,

konkrétne Katedra pedagogiky FF UK v Bratislave, Katedra etickej a občianskej výchovy PdF UK v Bratislave a Katedra etiky a katechetiky FF UKF v Nitre. Spolupráca s týmito pracoviskami má už určitú tradíciu.

2. Výmena skúseností z krátkej existencie univerzitného vzdelávania v etickej výchove v oblasti organizačnej, vedecko-výskumnej a odborno-praktickej a to prostredníctvom jednotlivých príspevkov a konštruktívnej diskusie,
3. Zaktivizovanie študentov etickej výchovy a ich uvedenie do života pedagogickej komunity v tejto oblasti.

Z rokovania seminára je publikovaný zborník príspevkov s obdobným názvom *Etická výchova ako súčasť univerzitného vzdelávania* a to v elektronickej podobe. Jeho prvú časť tvoria príspevky plenárneho charakteru. Prvé tri z nich riešia teoretické východiská etickej výchovy. Nasledujúce tri mapujú etickú výchovu na jednotlivých konkrétnych pracoviskách a vyjadrujú sa tiež k problému zavedenia EV na 1. stupni ZŠ. Druhú časť tvoria príspevky, ktoré sú rozdelené do dvoch častí. Prvá časť obsahuje príspevky, v ktorých prevažuje zameranie pedagogicko-psychologické a v druhej časti prevažuje zameranie eticko-edukačné. Ide o syntézy teoretických štúdií a tiež výsledky empirických výskumov.

Dobrá atmosféra a zaujímavé rokovanie či už v podobe prednesených príspevkov alebo diskusií vyprofilovali nasledujúce **závery seminára**:

Užšia kooperácia a spolupráca katedier, ktoré pripravujú učiteľov etickej výchovy a to v nasledujúcich oblastiach:

1. Vytvorenie asociácie učiteľov etickej výchovy.
2. Pravidelná organizácia podobných vedecko-odborných seminárov v predmetnej problematike s možnosťou rotácie ich organizácie jednotlivými pracoviskami.
3. Zorganizovanie pracovného stretnutia vedúcich katedier, príp. ďalších pracovníkov z jednotlivých katedier a konkretizácia vytýčených záverov.
4. Inovácia a koordinácia učebných osnov etickej výchovy na jednotlivých typoch škôl.
5. Zaradenie vybraných predmetov z etickej výchovy do študijného programu učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov pre I. stupeň ZŠ (od ak. roka 2004/05 do predškolskej a elementárnej pedagogiky).
6. Spoločná príprava niektorých učebných textov (napr. didaktika EV).

Ďakujem všetkým, ktorí prispeli jednak k dobrému priebehu seminára, účastníkom seminára a tiež tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k vydaniu tohto zborníka. Budem rada, ak bude zdrojom inšpirácie a zamyslenia nielen pre účastníkov seminára, ale aj pre širšiu pedagogickú obec.

doc. Ing. Mgr. Blanka Kudláčová, PhD.